RAADSVOORSTEL
ZAAKNUMMER: 07432024153771

Onderwerp:	Bijlage(n):	Vergadering van:	p.h.:
Ontwerpbegroting 2026, 1e begrotingswijziging 2026 en 1e begrotingswijziging 2025 GR Peelgemeenten	7	3 juni 2025	JS

de raad
van de gemeente
Asten

Samenvatting
Op 24 maart 2025 heeft het Dagelijks Bestuur van de GR Peelgemeenten u de ontwerpbegroting 2026 met meerjarenraming 2027-2029, 1e begrotingswijziging 2026 en de 1e begrotingswijziging 2025 toegestuurd. Uw gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om voor 5 juni 2024 een zienswijze uit te brengen op deze ontwerpbegroting en beide begrotingswijzingen. Voorgesteld wordt om een zienswijze in te dienen.

Beslispunten
De raad besluit:
1. Een zienswijze op de ontwerpbegroting 2026, 1e begrotingswijziging 2026 en 1e begrotingswijziging 2025 in te dienen en deze aan het Dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten toe te zenden.

Aanleiding
Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling GR Peelgemeenten heeft in zijn vergadering van 20 maart 2025 de ontwerpbegroting 2026, de eerste wijziging op de begroting 2026 en de eerste wijziging op de begroting 2025 vastgesteld en aan de gemeente Asten toegezonden. Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling geeft de gemeenteraad de mogelijkheid om voor 5 juni een zienswijze in te dienen.

Doelstelling
Door de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen kunnen we sturen op de GR-partij. Na verwerking van alle ingekomen zienswijzen wordt deze ter besluitvorming voorgelegd aan het AB van de GR Peelgemeenten.

Argumenten
1.1. De gemeenteraad wordt voorgesteld een zienswijze in te dienen in verband met het ravijnjaar en het project Asten in Balans.

Voorgesteld wordt om de volgende algemene (financieel) zienswijze in te dienen:

Zoals wij u ook in onze reactie op uw kadernota 2026 hebben meegedeeld laat de begroting 2026 van de Gemeente Asten grote tekorten zien vanaf 2026.
Naar aanleiding hiervan hebben we bij de Begroting 2025 van de GR-en hierover al een zienswijze ingediend. De bezuinigingen van het Rijk kan de gemeente niet alleen opvangen. In de eerdere zienswijzen (begroting 2025 en kadernota 2026) werd al gemeld dat alle verbonden partijen zullen moeten meedelen in deze bezuinigingen van het Rijk.

Het tekort van de Gemeente Asten is in 2026 € 2,9 miljoen. Om op termijn weer een sluitende begroting te kunnen presenteren zijn we gestart met het project 'Asten in Balans' met als doelstelling de lasten en baten weer structureel met elkaar in evenwicht te brengen en een sluitende begroting aan te bieden.
Alles ligt daarbij op tafel, ook onze bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen. Eventuele taakstellende bezuinigingen richting onze GR-en zijn hierbij niet uit te sluiten.

In onze zienswijze op uw Kadernota 2026 hebben wij u gevraagd om
• bij het opstellen van de begroting 2026 met het bovenstaande scenario rekening te houden.
• om specifieke en goed onderbouwde keuzemogelijkheden in beeld te brengen.
Uitgangspunt daarbij is dat de deelnemersbijdragen in de begroting 2026 en 2027 niet stijgen.

Wij roepen alle verbonden partijen op om geen indexering toe te passen voor in ieder geval 2026 en 2027.

Zoals eerder verwoord staan gemeenten voor een grote financiële uitdaging. Gevolg hiervan zijn de begrenzingen van de financiële middelen van de gemeenten. Onze gemeente moet moeilijke keuzes maken en prioriteiten stellen. Het kan niet anders dan dat de gemeenschappelijke regelingen hier ook in bijdragen en hun verantwoordelijkheid nemen.

We begrijpen de uitdagingen waar GR Peelgemeenten voor staat en dat het zeer lastig is om te besparen. Desondanks doen wij deze oproep. Mede gezien de oproep van de VNG en het principe van trap op trap af, waarbij de gemeenten niet alleen de zware bezuinigingen kunnen dragen. Hierdoor moet er ook gekeken worden naar het verlengd lokaal bestuur en moeten bezuinigingen ook plaats vinden bij verbonden partijen.

Wij hebben geconstateerd dat u met onze eerdere zienswijze rekening heeft gehouden. In uw begroting 2026 kunnen wij lezen dat de keuzemogelijkheden goed onderbouwd zijn. Wij constateren dat de deelnemersbijdrage voor 2026 wel is gestegen.

1.2. De gemeenteraad wordt voorgesteld een inhoudelijke zienswijze in te dienen.

Voorgesteld wordt om de volgende inhoudelijke zienswijze in te dienen:

Op basis van de zienswijze op de begroting 2025 en de behandeling van de kadernota 2026 is aan u verzocht mee te denken over besparingsmogelijkheden voor gemeenten en de rol van GR Peelgemeenten daarin. De GR Peelgemeenten onderzoekt daarom mogelijkheden tot ontdubbelen vanuit het inwonerperspectief en de klantreis. Waar dubbelingen worden vastgesteld, wordt ontdubbelen nader geanalyseerd en uitgewerkt. Eén thema wordt al financieel vertaald in de eerste begrotingswijziging 2026, die gelijktijdig met de begroting 2026 wordt aangeboden. Zodra verdere uitwerking plaatsvindt en er draagvlak is binnen de zes organisaties, wordt de financiële vertaling doorgevoerd zo stelt u.

Het is duidelijk dat u een effectieve eerste stap heeft gemaakt met de eerste begrotingswijziging 2026, waarin al een voorstel is opgenomen vanuit het perspectief van het ontdubbelen vanuit de klantreis. Ondanks de feitelijke daling van de deelnemersbijdrage aan de GR Peelgemeenten is er sprake van dat een gedeelte van dalende kosten bij de GR Peelgemeenten voortaan rechtstreeks aan de GR Senzer betaald zal moeten worden. Door deze ontdubbeling vervallen de overheadkosten van de GR Peelgemeenten die verbonden waren aan de uitvoering van deze taak. Een financiële berekening op basis van alleen deze overheadkosten laat zien dat er wel sprake is van

een stijging van de deelnemersbijdrage aan de GR Peelgemeenten.

Wij moedigen het onderzoeken van ontdubbelingen in de klantreis zeker aan. Echter, andere vormen van eventuele kostenbesparingen blijven uit. Wij willen u dan ook vragen om kritisch te blijven kijken naar de (uitvoerings)kosten van de GR Peelgemeenten en waar mogelijk ook daar scherpe keuzes in te maken.

Ontdubbelen taak bijzondere bijstand
De taak bijzondere bijstand, voortkomend vanuit het perspectief van het ontdubbelen van vanuit de klantreis, verrekent de GR Peelgemeenten in de eerste begrotingswijziging 2026. Er wordt voorgesteld om de taak bijzondere bijstand direct te beleggen bij Senzer, zonder tussenkomst van GR Peelgemeenten. De Gemeente Asten staat positief tegenover het onderzoeken van de mogelijkheden tot ontdubbeling van de bijzondere bijstand gezien dit een financieel voordeel oplevert. Wel vinden we het belangrijk dat de kwaliteit van de dienstverlening voor onze inwoners gewaarborgd moet blijven. Er dient zorgvuldig en gefaseerd onderzocht te worden of het wegvallen van de inzet van de GR Peelgemeenten extra tijd en middelen vraagt van de lokale gemeenten en Senzer. Er zijn zorgen dat dit deels door Senzer en/of de lokale gemeenten moet worden opgevangen. Ook is onduidelijk of onderwerpen zoals de collectieve aanvullende zorgverzekering onder dit voorstel vallen. Wij verzoeken de GR Peelgemeenten deze factoren mee te nemen in het onderzoek.

Zienswijze op de eerste begrotingswijziging 2025
Als gemeente Asten staan wij positief tegenover het herstelplan voor de taak inburgering. We zijn voornemens om de incidentele financiële middelen die hiervoor gevraagd worden op ons te nemen.

2.1. Zowel de begrotingswijziging 2025, de begroting 2026 als de begrotingswijziging 2026 omvatten financiële consequenties.

De financiële consequenties worden verder toegelicht in de financiële paragraaf.

Risico's
1.1 Invloed gemeenteraad
De ontwerpbegroting wordt voorgelegd aan alle gemeenteraden van de deelnemers van de betreffende gemeenschappelijke regeling. Per Gemeenschappelijke regeling is geregeld hoe de stemverhoudingen zijn t.a.v. de begroting. Voor de vaststelling van de begroting is minimaal een meerderheid van stemmen nodig in het Algemeen Bestuur. Dit betekent dat de gemeente Asten uiteindelijk maar een beperkte invloed heeft op de uiteindelijke stemming.

De verhoging van de deelnemersbijdrage bedraagt €25.327,- in 2025.
De verhoging van de deelnemersbijdrage bedraagt € 55.521 in 2026.

Alternatieven
Niet van toepassing

Planning en uitvoering
Na behandeling in de gemeenteraad wordt het algemeen bestuur van de GR Peelgemeenten middels bijgaande brief geïnformeerd.

Toekomstagenda Asten 2030 / Vitale democratie
We gaan uit van opgaven gestuurd werken, waarbij de inhoud centraal staat en de structuur en vorm van samenwerking een afgeleide is. Hierbij sluiten we zo veel mogelijk aan bij bestaande samenwerkingen en gemeenschappelijke regelingen. We werken al naar gelang de opgave samen op het schaalniveau van de 21 gemeenten, de

Peelgemeenten of kleinere schaal. De gemeentelijke taken op het gebied van het sociaal domein worden uitgevoerd door de GR Peelgemeenten. De regionale samenwerking sluit aan bij de lokale situatie, dit is onder andere verankerd in de Koersagenda. Hiermee sluit de samenwerking aan bij de toekomstagenda Asten 2030, vitale kernen.

Juridische context
Alle gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente Asten deelneemt bieden rond maart een ontwerpbegroting voor het volgend jaar aan. De gemeenteraad krijgt dan de mogelijkheid om hierover haar zienswijze naar voren te brengen (artikel 35 lid 3 Wet gemeenschappelijk regelingen).
De regieambtenaren van de verschillende GR-en de GR-coördinator stemmen de voorstellen voor het college en de gemeenteraad onderling af om zo zoveel mogelijk uniformiteit te krijgen.

Financiële toelichting
1e begrotingswijziging 2025
Als gemeente Asten staan wij positief tegenover het herstelplan inburgering. De financiële middelen die hiervoor gevraagd worden nemen wij dan ook op ons onder voorbehoud dat u als raad hiervoor de financiële middelen ter beschikking stelt vanuit het jaarrekeningresultaat van de gemeente Asten. Dit besluit volgt pas na behandeling van de ontwerpbegroting 2026, 1e begrotingswijziging 2026 en 1e begrotingswijziging 2025 van de GR Peelgemeenten in de Gemeenteraad. Mocht u de keuze maken om hier geen financiële middelen (via een winstbestemming) ter beschikking te stellen zijn we voornemens om het herstelplan voor de taak inburgering vanuit een alternatief budget te bekostigen.

Ontwerp-begroting 2026 en 1e begrotingswijziging 2026 GR Peelgemeenten
Grove analyse laat zien (zie ook hieronder het overzicht) dat de (uitvoerings)kosten die wij dienen te betalen aan de GR Peelgemeenten in 2026 onder het niveau van 2025 liggen, namelijk EUR 42.679 minder kosten.

C.f. Begrotingen Gr Peelgemeenten

	Wmo	Jeugd	Bijz. Bijstanc	minima	sdv	shv	Inburgering	Totaal
Begroting 2025	933.630	1.254.648	117.568	52.456	94.422		67.528	2.520.252
1e wijziging 2025	2.596	2.685		106	283		19.657	25.327
Begroting 2025 na 1e wijzigin	**936.226**	**1.257.333**	**117.568**	**52.562**	**94.705**	**0**	**87.185**	**2.545.579**
Begroting 2026	969.400	1.299.900	124.700	39.900	107.200		86.500	2.627.600
1e wijziging 2026			-124.700					-124.700
Begroting 2026 na 1e wijzigin	**969.400**	**1.299.900**	**0**	**39.900**	**107.200**	**0**	**86.500**	**2.502.900**
Stijging (+) daling (-) t.o.v. 2025	3,54%	3,39%	-100,00%	-24,09%	13,19%		-0,79%	-1,68%

De vermindering Bijzondere Bijstand van EUR 124.700 kan grofweg worden uitgesplitst in onderstaande bedragen:
- EUR 98.200 Uitvoeringskosten.
- EUR 26.500 Overhead.

De bijdrage van Gemeenten Asten aan Senzer zal met EUR 98.200 stijgen zijnde de uitvoeringskosten. Kortom, bovenstaande tabel laat inderdaad een daling zien in de bijdrage aan de GR Peelgemeenten. Echter, zal een deel van de bijdrage worden verschoven naar de GR Senzer. De effectieve besparing door deze maatregel is EUR 26.500, zijnde de overhead. De EUR 98.200 zal linksom of rechtsom toch betaald worden (zij het niet aan de GR Peelgemeenten, dan aan de GR Senzer).

Excl. overhead

	Wmo	Jeugd	Bijz.	Bijstand	minima	sdv	shv		Inburgering	Totaal
Begroting 2025	933.630	1.254.648		117.568	52.456	94.422			67.528	2.520.252
1e wijziging 2025	2.596	2.685			106	283			19.657	25.327
Begroting 2025 na 1e wijzigin	**936.226**	**1.257.333**		**117.568**	**52.562**	**94.705**		**0**	**87.185**	**2.545.579**
Begroting 2026	969.400	1.299.900		124.700	39.900	107.200			86.500	2.627.600
1e wijziging 2026				-26.500						-26.500
Begroting 2026 na 1e wijzigin	**969.400**	**1.299.900**		**98.200**	**39.900**	**107.200**		**0**	**86.500**	**2.601.100**
Stijging (+) daling (-) t.o.v. 2025	3,54%	3,39%		-16,47%	-24,09%	13,19%			-0,79%	2,18%

In bovenstaande tabel is enkel de overhead gecorrigeerd zijnde EUR 26.500 om zo te illustreren wat de daadwerkelijke besparing zou zijn voor gemeente Asten. Hieruit blijkt dat de begroting 2026 van de GR Peelgemeenten EUR 98.200 hoger zou uitvallen.

Conclusie

Het klopt dat de GR Peelgemeenten tegemoetkomt aan onze vraag waarbij de begroting 2026 onder het niveau van 2025 ligt qua te betalen bedrag. De nuance hierin is wel dat EUR 98.200 verschuift naar GR Senzer (en per saldo dus geen besparing is voor Gemeente Asten) en er per saldo dus een besparing van EUR 26.500 wordt gerealiseerd (zie ook de onderste tabel ter illustratie).

Vanuit de systematiek bekeken dat EUR 98.200 in basis enkel een verschuiving is tussen GR'en en geen besparing voor Gemeente Asten, kan ter discussie worden gesteld of deze besparing voor rekening van de GR Peelgemeenten komt. Indien dit niet het geval is. Dan stijgen de kosten in 2026 t.o.v. 2025 met EUR 55.521, cf. bovenstaande tabel.

Communicatie

Na besluitvorming in de gemeenteraad zal de zienswijze door het college aan het bestuur van de GR Peelgemeenten worden toegestuurd.

Bijlage(n)/ter inzage

	Naam	**Document nummer**
1.	Raadsbesluit	2024159444
2.	Aanbiedingsbrief	2024153773
3.	Ontwerpbegroting 2026 met meerjarenraming 2027-2029 GR Peelgemeenten	2024153774
4.	1e wijziging op de begroting 2026	2024153775
5.	1e wijziging op de begroting 2025	2024153786
6.	Brief zienswijze gemeente Asten	2024157737
7.	Totaaloverzicht bijdragen gemeenschappelijke regeling	2024159445

RAADSBESLUIT

Onderwerp:	Dagtekening:
Ontwerpbegroting 2026, 1e begrotingswijziging 2026 en 1e begrotingswijziging 2025 GR Peelgemeenten	3 juni 2025

De raad van de gemeente Asten;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 6 mei 2025.

gehoord het advies van de commissie Samenleving en Bestuur van 22 mei 2025;

besluit:

1. Een zienswijze op de ontwerpbegroting 2026, 1e begrotingswijziging 2026 en 1e begrotingswijziging 2025 in te dienen en deze aan het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten toe te zenden.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Asten van 3 juni 2025.

De raad voornoemd,

griffier,
mr. M.B.W. van Erp-Sonnemans

voorzitter,
A.A.H.C.M. van Extel-van Katwijk